

God lesning for nyutdannede leger med interesse for ortopedi

Christian Dippmann, Camilla Ryge
Ortopædkirurgi i klinisk praksis
 528 s, tab, ill. København: Munksgaard, 2016.
 Pris DKK 550
 ISBN 978-87-628-1497-4

Ortopædkirurgi i klinisk praksis er første utgave av en ny dansk lærebok innen ortopedi. Målgruppen er primært medisinstudenter og leger i begynnelsen av spesialistutdanningen, kanskje særlig sistnevnte gruppe. Allmennpraktiserende leger og sykepleiere som jobber ved en ortopedisk avdeling vil også ha stor nytte av den.

Boken er velskrevet og har en smart og praktisk inndeling. Den er systematisk oppbygd. Del 1 handler om de anatomiske regionene med gjennomgang av anamnese, undersøkelsesteknikk, bildediagnostikk, skader, degenerative, inflammatoriske/infeksiøse og barneortopediske tilstander. Hver diagnose gjennomgås etter samme oppbygging. Boken kan derfor brukes som oppslagsverk i en travel klinisk hverdag. Del 2 omhandler de få, men viktige ortopediske tilstandene som krever akutt behandling. Del 3 dreier seg om de mer generelle medisinske tilstandene som ortopeder møter hos pasienter med infeksjoner, osteoporose, blødning/koagulasjon og revmatologiske tilstander. I den siste delen tar forfatterne for seg en del praktiske ferdigheter, som reponering av frakturer og luksasjoner, gipsbehandling, ortosebehandling og suturteknikker.

De 530 sidene inneholder svært mye nyttig og praktisk kunnskap. Det er mange fotografier, røntgenbilder og illustrasjoner som underbygger teksten.

Forfatterne har ikke hatt ambisjoner om å skrive en lærebok i kirurgiske teknikker eller detaljerte prosedyrer som ofte vil variere fra avdeling til avdeling. Boken bærer preg av at behandlingsanbefalingene er evidensbaserte i så stor grad som mulig.

Jeg anbefaler boken, spesielt til nyutdannede leger som behandler ortopediske pasienter.

Jonas Meling Fevang

Konstituert overlege, Ortopedisk avdeling
 Haukeland universitetssykehus

Britisk klassiker på dansk

Lawrence Impey, Tim Child
Obstetrik og gynækologi
 3. utg. 433 s, tab, ill. København: FADL's Forlag, 2016 Pris DKK 600
 ISBN 978-87-7749-867-1

Denne danske læreboken er en oversatt og bearbeidet utgave av fjerde utgave av en engelsk tekst, som etter at den kom første gang i 1999, allerede har fått klassikerstatus i hjemlandet. Den holder tilsynelatende på å få samme status i Danmark. Dette er den tredje danske utgaven.

Ved første gjennomlesning er ikke det vanskelig å forstå. Den dekker fagområdet bredt med klare fremstillinger etter et logisk og gjenkjennbart mønster – definisjon, patologi, epidemiologi, etiologi, klinikk, undersøkelser og behandling. Kombinert med tydelige oppsummerende tekstbokser og ryddige, men noe små illustrasjoner, gir den en god mulighet for strukturert læring. Første del omfatter gynekologi, annen del obstetikk, og fremstillingen avslutter med et kort kapittel om etiske og juridiske spørsmål i fagområdet. Registeret er tilfredsstillende.

Boken er skrevet av to erfarne klinikere, begge fra Oxford, og den danske utgaven er bearbeidet av erfarne danske kolleger. Målgruppen er bred, primært medisinstudenter, men teksten kan også – som oppslagsverk – passe for jordmødre, jordmorstudenter, helseøstre og sykepleiere som tar seg av gravide og gynekologiske pasienter.

Forfatterne er i forordet, men ikke alltid i teksten, tydelig på at utredning og behandlingsstrategier kan variere fra avdeling til avdeling og at boken derfor med fordel kan suppleres med retningslinjer, instruksjoner og andre lærebøker. Jeg synes derfor det er litt merkelig at den stedvis er så summarisk og kategorisk.

Den er et velegnet repetitorium og sikkert god til flervalgs-eksamener. Men jeg har vanskelig for å se at den er velegnet som lærebok for medisinstudenter. Boken er god på overskrifter og punkter, men gir liten plass til fordypning, spørsmål og refleksjon. Den mangler litteraturhenvisninger eller forslag til supplerende lesning og er ikke god nok til å påpeke faglige uenigheter.

Jeg kan derfor ikke anbefale den som lærebok til norske medisinstudenter, men den kan være nyttig som ekstrasabok til strukturering og oversikt over et stort felt. Da legger jeg et varmt ord inn for den engelske paperbackutgaven til ca. halv pris av den danske.

Jeg forstår imidlertid ikke hvorfor danske kolleger oversetter en engelsk lærebok til dansk. Forskjeller i praksis, lovgivning etc. kan presenteres i forelesninger. Engelsk har lenge vært medisinsens *lingua franca*. Danske vitenskapelige arbeider skrives på engelsk, så hvorfor ikke bruke det også som lærebokspråk for medisinstudenter i et fag som fødselshjelp og kvinnesykdommer?

Per E. Børdahl

Pensjonert klinikkoverlege, Høvik